

Barikāžu refleksija.

Barikāžu “leģenda” caur mūsdienu acīm.

1991. gadā notikušās Barikādes ir notikums, par ko zina un atceras ikkatrs latvietis. Tas ir notikums, ko mēs, kā tauta, uztveram par vienu no vissvarīgākajiem mūsu nacionālās pašapziņas attīstības avotiem.

Toties ar katru gadu man šis notikums sāk šķist vairāk un vairāk idealizēts, heroizēts, bet ne vārda tiešajā nozīmē. Arī ietekmīgākās personas, kas šajā procesā piedalījās, tiek pārvērstas par sava veida nacionāliem “varoņiem”, kas, ietekmējoties tieši no 20-30 gadu vecumā izteikto revolucionāro garu, tiek pārvērsti par bezbailīgiem nācijas glābējiem. Protams, jāievēro fakts, ka nepiedalījos Barikādēs un mans viedoklis par šo notikumu ir sadalīts tikai starp skolā mācīto, vecāku un citu apkārtējo, kā arī ziņās dzirdēto.

Daļa no dzirdētā fokusējas uz bailēm un uztraukumu par tālāko Latvijas Neatkarības atjaunošanas darbību, bet no dzirdētā noteikti jāmin arī revolucionāro īpašību uzsvēršana – bezbailība, varonība, gatavība iet kaujā. Un vēl jānorāda, ka dzirdētās atmiņas par pašu agresīvāko darbību, tankiem un cilvēku nāvi, šķiet patiešām kā kaut kas neiedomājams, kaut kas tāds, kas noteikti nevarētu notikt tikai pirms 30 gadiem. Tāpēc mans uzdevums šai darbā nav norādīt uz nepareizu attieksmi par Barikāžu notikumiem, bet gan kā vārdu izvēle var novest pie jaunākās paaudzes sagrozītiem uzskatiem par šo ļoti svarīgo vēstures notikumu.

Ne visi šai notikumā piedalījās. Daudzi devās, motivēti atbalsta un intereses dēļ, novērot darbību, ne aktīvi iesaistīties. Vieni no šiem daudzajiem bija arī mani vecāki, un, lai gan viņu stāstītais nebija pārāk izklāstīts, tas balstījās pārsvarā uz bailēm, uz uztraukuma par cieši iesaistītajiem, kā arī vienkāršu “plūdumu pa straumi” jeb sekošanu saucamajam bara efektam. Tā nebija bezbailīga gribas izpaušana, bez-vardarbīgs karš – tā bija neziņa par nākotni, par to vai tāda vispār eksistēs. Bieži plašsaziņas līdzekļos, Barikādes tiek parādītas kā ļoti nozīmīgs notikums Latvijas neatkarības atjaunošanā, bet netiek parādīta notikuma neziņa un nenoteiktība.

Kā jau minēju, mans secinājums nav saistīts ar Barikāžu nozīmīguma mazināšanu un nozīmīgāko personību goda laupīšanu, bet gan šī notikuma reālu atspoguļojumu mūsdienās jaunākajai paaudzei. Gan plašsaziņu līdzekļiem, gan izglītības sistēmai ir jārāda arī šī notikuma īstenā puse, lai tautas jaunākie pašapziņas cēlāji var uztvert Latvijas atjaunošanas procesu (ieskaitot Barikādes) par nesenu un saprātīgu notikumu.